

STIL

We leven in een extraverte samenleving, en dat terwijl een derde tot de helft van alle mensen in meerdere of mindere mate introvert is. Dat levert

problemen op die niet zo vaak worden gesignaleerd, om voor de hand liggende redenen. Introverte mensen praten er immers niet zo makkelijk over en denken al snel dat ze de enige zijn, of tot een zeer kleine minderheid behoren. Susan Cain doorbreekt de stilte met een spraakmakend boek en een inspirerende TED-talk over stilte. Ze is een pientere jongedame – ze studeerde aan Princeton en Harvard – die zo'n beetje alles lijkt te hebben bestudeerd wat er over het onderwerp te vinden is. Ze is tegelijk eigenzinnig genoeg daar een eigen draai aan te geven. Op deze wijze verbindt ze psychologische en pedagogische, biologische en organisatorische, cultuurhistorische en interculturele inzichten met elkaar tot een verhelderend betoog. Daar komt bij dat ze een vlotte pen heeft, een journalistieke schrijfstijl hanteert en alle achtergrondinformatie zorgvuldig wegmoffelt in geconcentreerde eindnoten. Het resultaat is een zeer geslaagd boek, waarvan alleen het einde met allerlei praktische tips in mijn ogen wat minder sterk is.

Cain heeft onder meer behartigenswaardige zaken over het hedendaagse werken te melden. Ik ben bijvoorbeeld zeer tevreden over mijn huidige werkzaamheden, maar toch voel ik mij soms niet welkom wanneer ik op het werk verschijn. De reden daarvoor is dat het nieuwe werken ook tot onze onderwijsinstelling is doorgedrongen en we

vanwege een ondoorzichtige mengeling van hoogdravende ideologie en minder hoogdravende bezuinigingsdrift zijn overgestapt op het zogeheten flexwerken. Het grote voordeel daarvan is weliswaar dat ik veel van mijn werkzaamheden thuis kan verrichten. Toch is het vreemd dat in de hedendaagse kantoortuin soms de wetten van de jungle lijken door te dringen. Met als gevolg dat velen het echte werk thuis verrichten, terwijl ze op hun werk vooral hun sociale (werkgerelateerde) contacten onderhouden. Dat is toch een beetje de omgekeerde wereld. Cain signaleert het nieuwe groepsdenken en laat op basis van onderzoeksbevindingen zien dat mensen productiever en creatiever zijn wanneer zij in afzondering geconcentreerd kunnen werken. Bovendien blijken excellente (muziek) studenten vaker in eenzaamheid te studeren. De reden daarvoor is dat zij precies weten op welke aspecten zij zich moeten concentreren om beter te worden en in hun eentje beter weloverwogen, doelgericht en geconcentreerd kunnen oefenen. Talenten blijken ook een voorkeur te hebben voor organisaties waar zij zo ongestoord mogelijk kunnen werken. Eerlijk gezegd heb ik ook wel eens de indruk dat mensen die voortdurend bij elkaar kruipen om te overleggen en te vergaderen een innerlijk kompas ontberen om te bepalen wat belangrijk is en hoe dat het beste gerealiseerd kan worden. Veel van wat tegenwoordig als werken wordt beschouwd, is welbeschouwd wellicht vooral een vorm van tijdsverspilling. Intrigerend is ook dat Cain meldt dat alleen passieve werknemers baat hebben bij een extraverte manager, terwijl intrinsiek gemotiveerde werkers beter af zijn met een introverte leider. Al met al voldoende redenen om meer mogelijkheden voor rust en afzondering te creëren in werkomgevingen, en niet te vergeten in leeromgevingen.

Wanneer u tot de mensensoort behoort die zich liever met een boekje in een

boekje terugtrekt dan zich onder de mensen te begeven of in feestgewoel te storten, dan zou dit boek in meerdere opzichten een aanrader voor u kunnen zijn. Het boek verschaft introverte mensen meer inzicht in zichzelf en hun eigen behoeften, en daarmee houvast voor een rumoerige wereld. Introverte mensen bezitten een hoogreactieve ofte-wel hoogsensitieve constitutie en doen er goed aan in hun leef- en werkomgeving het voor hen optimale activatieniveau te realiseren. Het boek is natuurlijk ook lezenswaardig voor anderen die het verschijnsel introversie beter willen begrijpen, maar misschien dat zij niet zo snel de rust vinden om het daadwerkelijk te lezen. DOOR ED DE JONGE

• **CAIN, S.** (2012). **STIL: DE KRACHT VAN INTROVERT ZIJN IN EEN WERELD DIE NIET OPHOUDT MET KLETSEN.** UTRECHT/AMSTERDAM/ANTWERPEN: DE ARBEIDERSPERS. 392 PP. € 24,95.